

INTROD

L'eunfàn prodeuggo (u La conta di mignó retrouó)

L'an 1841 lo dialètologue italièn Bernardino Biondelli l'a requeillà chouì verchòn de la Parabole de l'enfant prodigue (Parabolla de l'eunfàn prodeuggo ?), dedeun chouì patouè valdotèn diféèn (Veulla, Ayas, Bar/Donas, Cogne, Dzignouè é Valtornèntse). Heutte chouì verchòn reprézènton le pi viouè documàn de proze eun patouè valdotèn que no cougnisèn i dzor de voui. 170 an aprì, no pènsèn que siye eumpourtàn de nènn requeilli d'otre verchòn, eunna pe tsique quemeua valdotèna.

Eungn ommo l'ayè dou mignò. Eun dzor lo pi dzoun-îò di dou di a son pée : « Pappa, bailledde-mè la partiya de bièn que n'î drouè ». É lo pée partadze son bièn. Coutche dzor aprì lo garsòn pi dzoun-îò ramase to hen que l'a, queutte mèizòn é comenche a piqué tcheu le sou pe le cantin-e é avouè le femalle.

Aprì que l'a àu to pecó, dedeun hi péi l'è arééye la mizée é llou l'a comenchà a pati. Adòn l'è aló se semondre a an dzi de per lé, que l'a mando-lò eun tsan a se pouèa. Se l'ache renque pousù s'eumplire lo ventre avouè le llande di pouèa ! Mi gneun lèi nen baillò. Adòn, eun betèn tourna d'échènn, lo pouo matasse s'è deu : « Véo de volè de mon pée l'an de pan d'avanhe, é mè dze si héilla que crapo de fan ! Dz'ouì parti, retourné eun tchi pappa é lèi dí : Pappa, dz'î pètchè contre lo Bon Djeu é contre vo ; dze meeutto pomì d'ihé considéro vouho mignò, vardedde-mè comme lo dèri di vouho volè ». Deu ho, se beutte eun voyadzo p'alé vire son pée.

Son pée la vu-lò aréé de llouèn é l'a fa-lèi mou lo cour ; l'è galoppo-lèi eun contre é l'a saro-lò deur contre llou. Lo garsòn adòn l'a deu-lèi : « Pappa, dz'î pètchè contre lo Bon Djeu é contre vo ; dze meeutto pomì d'ihé considéro vouho mignò ». Mi lo pée l'a deu a se volè : « Vito, aledde quì le dro de la fiha é arbiilledde-lò, betedde-lèi la verdzetta i dèi é de botte i pià. Améedde héilla lo vi que n'en eungrèichà, tchouyéedde-lò, medzèn é féyèn an balla fiha, pèquè mon mèinou l'î mor é l'è retournó a la viya, l'î perdù é dz'î retrouo-lò. É se beutton tcheutte a fée fiha.

lo gnalèi

INTROD

Son mignò pi viou l'î eun campagne. Can, eun tournèn eun tchi llù, l'è ihó protso di micho, l'a sentù la mezeucca é de dzi que danchoon. Adòn l'a querià eun volè é l'a demando-lèi diquè capitô. Lo volè l'a de-lèi : « L'è ton frée que l'è tournó, é ton pée l'a tchouà lo vi que n'en eungrèichà, pèquè l'a retrouo-lò é se pourte bièn ». Eun sentèn heutte bague lo garsòn s'è amalichà, é l'a pomì oulù nen saì d'entré. É a son pée, que l'î chourtì lo prèyé, l'a repondù : « Véó de-z-àn l'è que dze traillo pe vo, n'î todzor fa to hen que v'oillò sensa jamì deusqueté é vo vo m'èide jamì baillà eun tchévrèi, pe mè, pe fée fiha avouì me-z-amì, mi â que vouho mignò l'è tournó, aprì que l'a to pecó avouì de baquerne, vo féyedde tchoué pe llù lo vi que n'en eungrèichà ! ». Mi lo pée l'a de-lèi : « Tè, mon mignò, t'î todzor avouì mè é to hen que l'è a mè t'apartchàn. Mi failè beun fée fiha é ihé tcheu contèn, pèquè ton frée que l'î mor l'è tournó a la viya ; l'î perdù é n'en retrouo-lò ! ».

lo gnalèi

Tiré de :

Évangile selon Luc 15 : 11-32 du Nouveau Testament

Texte inédit—2009

Collaborateur de Introd pour la traduction: **Daniel Fusinaz**

Transcription: Guichet Linguistique